

Workshop expertů: případová studie CZ1

Retenční schopnost krajiny v kontextu klimatické změny

Tomáš Ratinger, Iva Vančurová, Radka Havová
Technologické centrum Akademie věd ČR (TC AV)

13. prosince 2017, TC Praha

<http://www.provide-project.eu/>
<http://provide.strast.cz/cs>

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

Cíl workshopu expertů

- Hlavním cílem workshopu je vytvořit alespoň 1 alternativu řízení zvýšení retenční schopnosti krajiny a vyhodnotit její přínos a úskalí.
- To zahrnuje
 - Potvrzení našich předpokladů, případně jejich úpravu
 - Definovat scénáře a jejich atributy
 - Definovat hodnotící kritéria
 - Provést hodnocení.

Charakteristika PS: CZ1– Retenční schopnost krajiny ve Šluknovském výběžku

Charakteristika PS : CZ1– Retenční schopnost krajiny ve Šluknovském výběžku

Příběh (Výzkumná otázka)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>V důsledku klimatické změny → výkyvy počasí včetně dlouhých období sucha.</i> • <i>V zájmu zemědělců a obyvatel Šluknovského Výběžku</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zlepšit retenční schopnost krajiny - <u>zmírňování</u></i> • <i>Získat vodu z hlubších vrstev (plodiny, hlubší studny) - <u>přizpůsobení</u></i>
Veřejný statek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostatek vody 2. Retenční schopnost krajiny
Mechanismy řízení (MŘ)	Předmět WSE
Ohodnocení VS	Nákladový přístup, ochota akceptovat kompenzaci
Metody analýzy MŘ	Kvalitativní – expertní skupina

Veřejné statky (VS) v případové studii

- Dostatek vody (dostatečná hladina podzemní vody) – je to obecný statek
 - Sice není dost dobře možné nikoho vyloučit ze spotřeby
 - Ale statku ubývá
- Schopnost zadržet vodu můžeme také považovat za statek – veřejný. V případě ŠV jde
 - o něco nad normální schopnost krajiny,
 - co ale umožňuje život v oblasti.

VS: retenční schopnost krajiny

- Pokryv (zatravnění, zalesnění) – naplněno v Šluknovském výběžku
- Technická opatření na zadržení vody v krajině (zpomalení odtoku) - **TO**
 - Poldry, tůně, rybníky, hráze, ...

Přístup k hodnocení VS

- Kalkulace nákladů
 - Šetření mezi aktéry, kteří investovali
 - Obce, Lesy ČR, zemědělci
- Dotazníkové šetření
 - Ochota akceptovat kompenzaci za poskytnutou půdu pro TO + míra kompenzace
 - Ochota vlastní investice do technických opatření + míra potřebné dotace
 - Ochota zúčastnit se kolektivní akce na podporu retenční schopnosti krajiny
 - Charakteristiky respondentů

Hodnocení: kalkulace nákladů

- Respondenti v šetření, Lesy ČR a Město Rumburk uvádí téměř shodné investice a údržbu na m² TO
- Odpisy s délkou 20 let

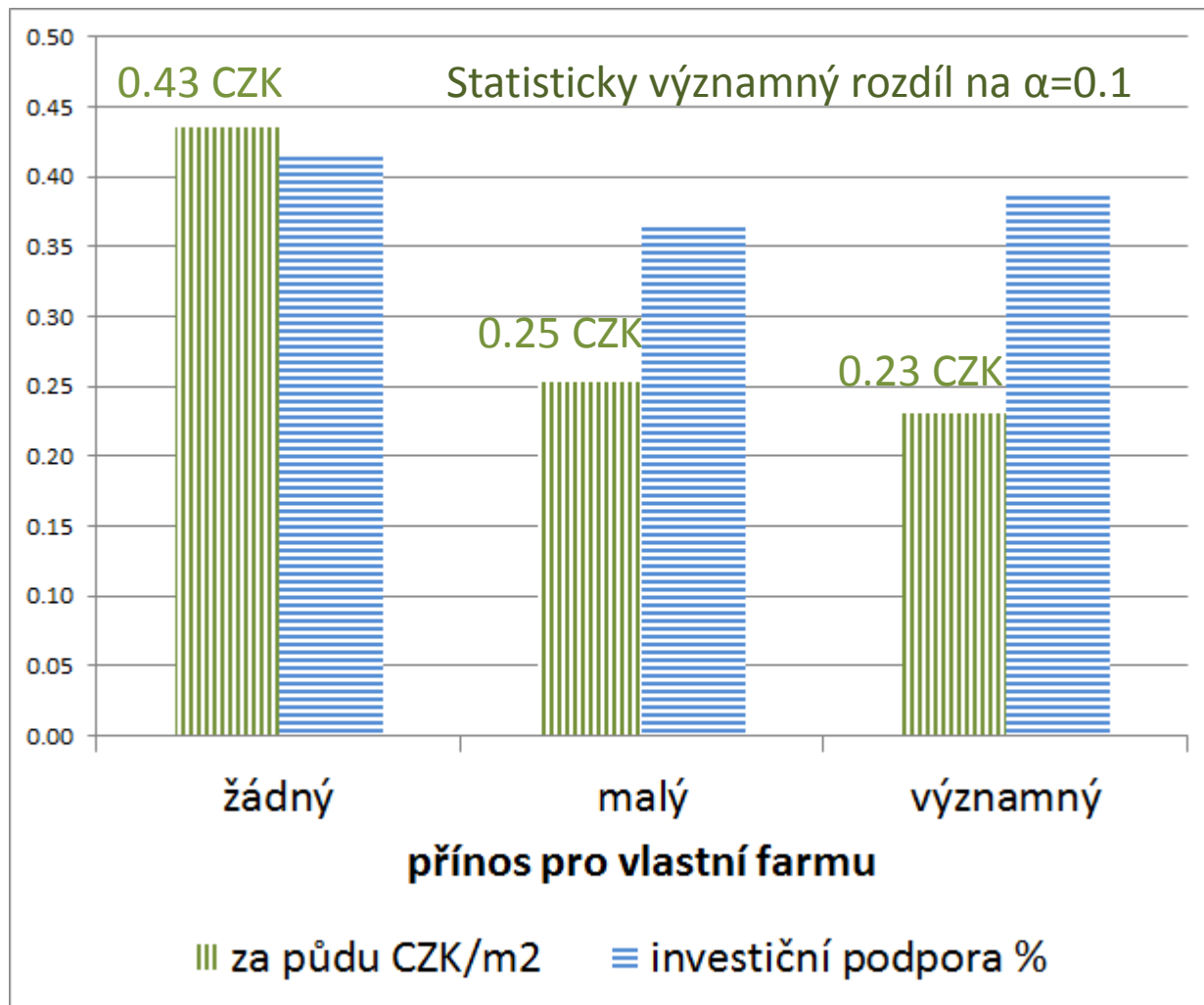
	<i>CZK/m²</i>	<i>CZK/ha</i>
Investice (odpisy)	24.0	240004
Údržba	3.6	35949
Nájemné	0.4	3600

Výsledky hodnocení – Potřeba TO

Potřeba TO	#odp.	podíl
na naší farmě	5	20%
na sousední farmě	2	8%
na vzdálenějším místě	2	8%
obecně je potřeba	15	60%
není potřeba	1	4%

Kolektivní akce	#odp.	podíl	UAA	podíl
Rozhodně ano	12	63%	1172	20%
Ano, ale jen když 90% ostatních také	2	11%	46	1%
Ano, ale jen když 60% ostatních také	0	0%	0	
Spíše ne, jsem skeptický	5	26%	4661	79%
Rozhodně ne.	0	0%	0	

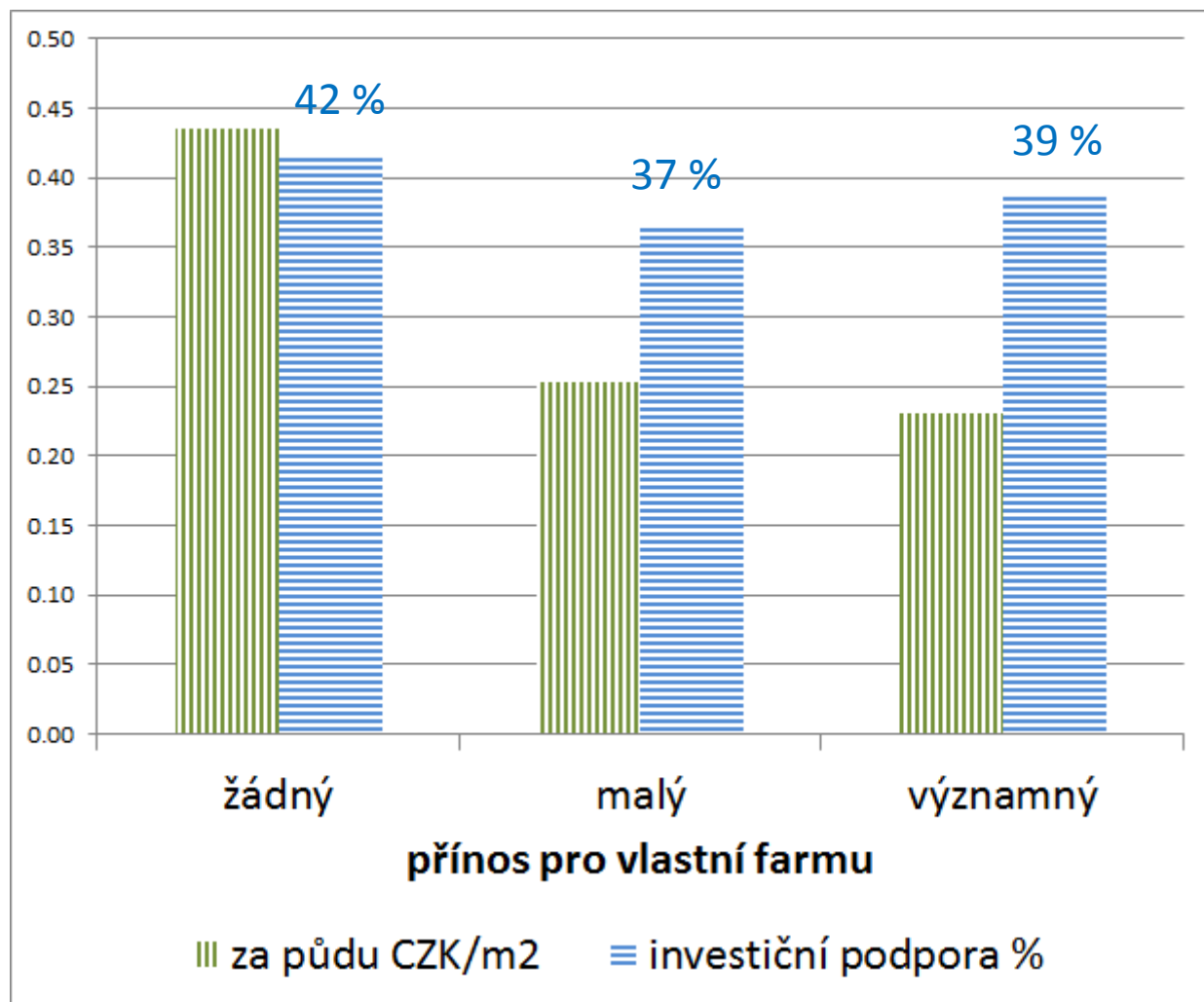
Ochota přijmout kompenzaci (WTA)

- 2 resp. – půdu by nedali
- Zbytek - pokud nějaký přínos, pak ochota pro menší kompenzaci za půdu.
- 5 resp. (78% UAA v šetření) – nejvyšší kompenzaci (0.7 CZK/m²)

Nájem půdy: 0.17 CZK/m² (ÚZEI) až 0.36 CZK/m² (Farmy.CZ)

Ochota přijmout kompenzaci (WTA)

- 2 resp. – půdu by nedali
- Zbytek - pokud nějaký přínos, pak ochota pro menší kompenzaci za půdu.
- 5 resp. (78% UAA v šetření) – nejvyšší kompenzaci (0.7 CZK/m²)

- 1/3 resp. (2/3 UAA resp.) by neinvestovali do TO
- Zbytek: požadovaná podpora kolem 40%

Shrnutí

- S problémem nedostatku vody se setkalo 18 z 19 účastníků šetření
- 18 jich také považovalo TO za potřebná
- 17 respondentů je ochotno poskytnout půdu, 5 (na 78% UAA) ovšem za nejvyšší cenu (2x vyšší než je současné nájemné)
- 1/3 respondentů by neinvestovala ani s podporou
- Ostatní by si představovali asi 40% podpory
- 63% by vidělo cestu kolektivní akcí, ovšem ti co jsou skeptičtí pokrývají 2/3 půdy respondentů.

Otázky do diskuse - 1

- Je možno chápat dostatek vody a retenční schopnost krajiny tak, jak jsme to nastínili?
- Zdá se vám, že šetření vypovědělo dobře o situaci a ochotě se podílet na zvyšování retenční schopnosti krajiny?
- Zdají se vám odhady nákladů realistické?
- Jaká další hodnocení by bylo potřeba udělat?

Diskuse - 2

- Jaká by měla být cílová úroveň poskytování VS?
 - Dostupnost vody (hladina spodní vody)
 - Retenční schopnost krajiny (např. rozsah TO, jejich umístění apod.)
- Do jaké míry by se měla prosazovat „zmírňovací“ a „přizpůsobovací“ opatření?